

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516202701
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3516202701.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobcu: V., proti žalovanej: X., o určenie neplatnosti úverových zmlúv, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 30. októbra 2019, č. k. 4C/55/2016-65, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi voči žalovanej náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2012 a Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, uzatvorené medzi žalobcom a žalovanou, sú neplatné a výrokom II. o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti úverových zmlúv uzatvorených so žalovanou dňa 26.06.2012 a dňa 31.08.2012 identifikovaných v žalobe, dôvodiac ich absolútnou neplatnosťou, pre ich rozpor s dobrými mravmi a nesúlalom so Zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť dôvodiac predovšetkým absenciou naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe a namietala tiež neexistenciu žalobcom tvrdených skutočností, ktoré by mali identifikované zmluvy zneplatňovať.

3. Súd prvej inštancie predovšetkým zaoberajúc sa existenciou naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe posúdil, že nemožno dať za pravdu žalovanému, že nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predložených úverových zmlúv, keďže naliehavý právny záujem bude existovať z dôvodu, že sú tu splatné pohľadávky, ktoré má dlžník v zmysle zmluvy uhradiť, no na druhej strane sú u neho pochybnosti o ich oprávnenosti. Dlžník je tak vystavený hrozbe sankcií pre prípad omeškania, ako i možnému bezdôvodnému zmenšovaniu svojho majetku úhradou súm, na ktoré nebol povinný. Vyhovenie takejto žalobe vnáša istotu do postavenia spotrebiteľa a zároveň vytvára prekážku pre neoprávnené ukracovanie jeho majetku. Teda posúdil, že v čase rozhodovania súdu bol žalobný návrh procesne prípustným prostriedkom ochrany práv žalobcu (§ 137 písm. d) CSP v spojení s § 11 ods. 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej len „ZoSpÚ“). Následne vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru tiež o vecnej dôvodnosti podanej žaloby. Posúdil, že na právny vzťah účastníkov založený identifikovanými zmluvami o úvere dopadajú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, ako aj ďalšie normy spotrebiteľského práva a za aplikácie ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, § 40 ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1, 2, § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka

konštatoval, že v danom prípade nemohlo medzi účastníkmi dôjsť k platnému uzatvoreniu Zmlúv o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2012 a Zmlúv o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.08.2012, pre absenciu zhodného prejavu vôle (ohľadne celého obsahu zmluvy) jej účastníkov, t.j. žalobcu a žalovanej v zmysle § 44 OZ. Dôvodil, že žiadosti/zmluvy o spotrebiteľských úveroch revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX žalobca ako dlžník podpísal dňa 25.06.2012 a žalovaná ako veriteľ dňa 26.06.2012 a v prípade zmlúv č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX ich žalobca ako dlžník podpísal dňa 31.08.2012 a žalovaná ako veriteľ dňa 10.09.2012. Nemal pochybnosti o tom, že v danom prípade účastníci mienili uzavrieť individuálne špecifikované zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorých žalovaná mala poskytnúť žalobcovi úver na každú zmluvu vo výške 1.500,- Eur za podmienok uvedených v bode 6 uvedených Zmlúv, ktorý bod 6 však v čase podpisu žiadosti žalobcom vyplnený nebol, bola vypísaná a teda aj podpísaná len časť 5 uvedených Zmlúv, t.j. údaje o požadovanom revolvingovom úvere (pri ktorom je uvedené v zátvorke poznámka vyplňte), pričom bod 6 údaje o schválenom revolvingovom úvere (kde je uvedené v zátvorke poznámka nevyplňujte), boli do Zmlúv dopísané neskôr, zrejme dňa 26.06.2012 resp. dňa 10.09.2012 žalovanou. Z uvedeného teda vyplýva, že v čase podpisu zmluvy žalobcom (ako dlžníkom) zmluva neobsahovala vyplnenú časť - bod 6 zmluvy, ktorý obsahuje údaje radené medzi obligatórne zložky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ZoSpÚ. V právnom slova zmysle tak išlo o návrh zmluvy o spotrebiteľskom úvere predložený žalobcom ako dlžníkom veriteľovi (žalovanej). Žalovaná však návrh žalobcu neakceptovala v plnom rozsahu, pretože do zmluvy (do pôvodne nevyplneného bodu 6) doplnila najmä v časti RPMN údaje odlišné. Z právne teoretického hľadiska tak žalovaný návrh úverovej zmluvy predložený žalobcom odmietol a predložil mu tým nový návrh zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý si však vyžadoval na znak prijatia podpis žalobcu, k čomu však nedošlo. Pre prijatie návrhu zmluvy bolo potrebné, aby adresát (v tomto prípade žalovaná) súhlasila s celým obsahom navrhovanej zmluvy. V prípade akceptovania návrhu s dodatkami, výhradami, obmedzeniami alebo inými zmenami, alebo prijatia iba čiastočného, nejde o prijatie návrhu zmluvy, ale o jeho odmietnutie, a to aj v časti, v ktorej sa návrh a akceptácia zhodujú. Zároveň je takéto odmietnutie považované za nový návrh zmluvy predložený pôvodným adresátom, ktorý následne vyžaduje prijatie tohto nového návrhu zmluvy protistranou bez výhrad, k čomu v prejednávanej veci ani u jednej zo zmlúv nedošlo (§ 44 ods. 2 OZ). Keďže nebolo preukázané reálne dosiahnutie konsenzu o celom obsahu zmluvy medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom, súd nemal inú možnosť, než podanej žalobe o určenie neplatnosti uvedených úverových zmlúv v celom rozsahu vyhovieť, keďže bolo preukázané, že stranám sa nepodarilo platne zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvoriť (§ 44 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka). O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"). Žalobcovi ako plne úspešnej strane by patrila náhrada trov konania v plnom rozsahu, avšak vychádzajúc z obsahu spisu súd vznik žiadnych trov nezistil, preto ich náhradu žalobcovi nepriznal.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhujúc odvolaciemu súdu primárne jeho zmenu tak, že žaloba bude zamietnutá a bude jej priznaný plný nárok na náhradu trov konania, eventuálne navrhovala zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP (porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, existencia inej vady spôsobilej mať za následok nesprávne rozhodnutie, nesprávne skutkové a právne závery) namietala, že súd prvej inštancie predovšetkým nesprávne posúdil prípustnosť určovacej žaloby v danej veci, keď dospel k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu a následne tiež k nesprávnemu záveru o neuzavretí jednotlivých úverových zmlúv. Pokiaľ ide o prípustnosť určovacej žaloby, táto sa posudzuje z hľadiska naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k predmetu určenia. Z ust. § 137 písm. c) CSP vyplýva, že naliehavý právny záujem vo svetle neho sa posudzuje v prípade, ak je predmetom určenia, či tu právo je alebo nie je, o ktorý prípad však nešlo v posudzovanej veci. Žalobca dlhodobo neuhrádza pohľadávku z úveru, takže tvrdenie o pochybnostiach o výške jeho dlhu nemajú podklad vo vykonanom dokazovaní a nejde o spôsobilý dôvod preukazujúci existenciu záujmu na podanej žalobe. Naviac, aplikácia ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. na prejednávanú vec (v kontexte § 137 písm. d) CSP) je porušením zákazu retroaktivity, tiež ide o ustanovenie, ktorého súlad s ústavou je sporný. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až 01.01.2018 a prostredníctvom neho evidentne došlo k zmene, resp. doplneniu doterajšieho stavu prípustnosti žalôb, z čoho a contrario vyplýva, že do doby nadobudnutia jeho účinnosti a bez tohto ustanovenia, možnosť takejto žaloby z osobitného predpisu nevyplývala a prípustná nebola. Prípustnosť obdobných žalôb je tak možná až od

uvedeného dátumu a z dôvodu neprípustnej retroaktivity nemôže meniť a ovplyvňovať už realizované procesné inštitúty a upravovať práva a povinnosti do minulosti, ale len do budúcnosti. V zmysle zásady zákazu retroaktivity a rozumnej spravodlivosti, zmena právneho predpisu nemôže spätne zo žaloby ako úkonu neprípustného a procesne neodôvodneného, urobiť žalobu dôvodnú. V zmysle neho možno za procesne prípustné považovať len obdobné typy žalôb podané až po nadobudnutí jeho účinnosti. Namietal tiež záver o tom, že jednotlivé zmluvy identifikované v žalobe o revolvingových úveroch, sú neplatnými pre absenciu konsenzu o RPMN. Údaj o RPMN je špecifickým údajom, pričom spôsob jeho určenia a kogentné pravidlá stanovené zákonom nasvedčujú v prospech toho, že tento nemôže byť výsledkom konsenzu, čo zákon ani nepredpokladá, ale ide o údaj určený zákonom v dôsledku zákonom stanoveného výpočtu za dosadenia príslušných parametrov zmluvy. Ak by žalovaná neurčila údaj RPMN schváleného úveru postupom podľa zákona č. 129/2010 Z. z., teda výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale uviedla by hodnotu zhodnú s predpokladanou RPMN uvedenou v bode 5 každej zmluvy, porušila by zákon č. 129/2010 Z. z.. Naviac, samotný zákon o spotrebiteľských úveroch v § 11 ods. 1 písm. c) uvádza, že nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, spôsobuje len bezúročnosť úveru, neuvádza však, že pôjde o dohodnutý údaj. Z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, na základe čoho súd dospel k záveru o tom, že žalobca vlastne navrhol údaj o RPMN, keďže žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN. Otázka dohody o RPMN nebola zo strany súdu posúdená v tom smere, či zákonná úprava takúto dohodu pozná a predpokladá. V tomto smere poukazyval na rozhodnutie KS Trenčín zo dňa 29.06.2016, č. k. 5Co/839/2016. Z obsahu odvolania tiež vyplýva, že okrajovo namieta tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

5. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Má za to, že na ním podanej žalobe je daný naliehavý právny záujem a rovnako za správny považuje aj záver o tom, že údaj o RPMN bol evidentne dopisovaný neskoro, až po podpise z jeho strany jednotlivých zmlúv.

6. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) v znení neskorších predpisov.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti.

8. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

9. V posudzovanej veci konanie bolo začaté ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného kódexu (OSP), vo veci bolo rozhodnuté a odvolanie bolo podané už za účinnosti terajšieho procesného kódexu (CSP).

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané podľa § 359 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

12. V posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím vyhovel určovacej žalobe v plnom rozsahu a určil neplatnosť vo výroku rozhodnutia identifikovaných zmlúv o revolvingovom úvere, založiac

svoje rozhodnutie primárne na závere o danosti naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe na strane žalobcu, a následne tiež na vecnej dôvodnosti podanej žaloby majúcej pôvod v zistení, že pre vznik a platné uzatvorenie zmlúv absentoval zhodný prejav vôle zmluvných strán ohľadom celého obsahu zmlúv a to prostredníctvom v predpísanej písomnej forme vykonaného akceptačného prejavu žalobcu ako reakcii na zaslanie mu nového návrhu zmluvy žalovanou (§ 44 OZ).

13. Vychádzajúc z obsahu odvolania, žalovaná uplatňuje dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces, existencia inej vady majúcej za následok nesprávnosť rozhodnutia, rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na nesprávnych skutkových a právnych záveroch).

14. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil žiadne procesné vady, zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

15. Ďalej sa odvolací súd zaoberal žalovanou formálne uplatnenými odvolacími dôvodmi uvedenými v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, existencia inej vady spôsobilej mať za následok nesprávnosť rozhodnutia). V čom odvolateľka vzhliada ich naplnenie, táto nekonkretizovala. Keďže však posúdiac obsah odvolania síce argumentačne nevýznamne, ale predsa poukazovala na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, preukázanie ktorej vady by bolo spôsobilé k naplneniu uplatnených odvolacích dôvodov (resp. podľa intenzity vady jedného z nich), podrobil odvolací súd odôvodnenie rozhodnutia prieskumu za účelom posúdenia, či toto je spôsobilé k záveru o naplnení niektorého z uvedených odvolacích dôvodov.

16. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je síce nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné.

17. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia (nedostatok dôvodov) bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, ale za tzv. inú vadu konania, (viď R 111/1998), čím sa zaoberalo tiež Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom) uvedeným v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ho ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

18. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť jednak pre uplatnenie druhej vety citovaného stanoviska R 2/2016, ktorá pripúšťa, že „celkom výnimočne sa v praxi môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu“, čím z

hľadiska tvrdenej vady odôvodnenia rozsudku nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil účastníkom uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces za súčasného záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia rovnako netrpí ani takými nedostatkami, ktoré by boli spôsobilé k záveru o existencii tzv. inej vady konania, následkom ktorej by rozhodnutie vo veci bolo nesprávnym (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

19. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal dostatočnú odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli zjavne neodôvodnené, či neakceptovateľné, nevyplýva z nich ani jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie. Skutočnosť, že odvolateľka sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

20. Prostredníctvom ťažiskovej časti odvolania žalovaná namietala správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie (odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

21. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

22. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

23. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovanej, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP. Správne zvoleným postupom predtým, ako pristúpil k posudzovaniu vecnej opodstatnenosti žaloby, primárne plniac si svoju zákonnú povinnosť, sa súd prvej inštancie zaoberal existenciou právneho záujmu na jej podaní, pričom ním prijatý záver, vychádzajúc z ktorého zvolenú určovaciu žalobu posúdil vo svetle ust. § 137 písm. d/ CSP ako vhodný, spôsobilý a prípustný prostriedok ochrany práva žalobcu, považuje tiež odvolací súd za správny. Následne pristúpiac k posúdeniu vecnej opodstatnenosti žaloby zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu v ktorom má pôvod žalobcom uplatnený nárok a po zistení absencie zhodného prejavu vôle účastníkov kontraktáčného procesu smerujúceho k uzatvoreniu zmlúv o revolvingovom úvere dôvodne uzavrel, že k platnému vzniku zmlúv nemohlo dôjsť (§ 44 OZ), z ktorého dôvodu žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Rovnako správne je jeho rozhodnutie v časti trov konania, keď síce konštatoval vznik plného nároku na strane úspešného žalobcu na náhradu trov konania, ktorému však vo výsledku náhradu trov konania nepriznal, keďže mu vznik trov z obsahu

spisu nevyplýval (§ 255 ods. 1 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňa všetky vyššie uvedené požiadavky a tvorí dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní, pričom odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli neodôvodnené. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v rozsahu vyššie uvedených záverov a konštatuje správnosť jeho dôvodov v tomto smere (§ 387 ods. 2 CSP).

24. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej, uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

25. Nemožno pochybovať o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka založeného medzi stranami sporu zmluvami o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na tento spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, v ktorom má pôvod v konaní uplatňovaný nárok žalobcu voči žalovanej, súd prvej inštancie zákonom zodpovedajúcim spôsobom, vychádzajúc z princípu ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu, posúdil, že naň dopadajú normy spotrebiteľského práva, posúdil predovšetkým danosť naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe a podrobil následne ex offo prieskumu obsah identifikovaných zmlúv o tomto úvere, ako aj kontraktný proces im predchádzajúci z hľadiska toho, či nevykazovali vady, následkom ktorých by ich nebolo možné považovať za platne vzniknuté, či uzatvorené. V čase procesu uzatvárania zmlúv platila právna úprava zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a súd prvej inštancie zo správne aplikovaných ustanovení označeného právneho predpisu aj vychádzal.

26. Žalovaná sa prostredníctvom časti ťažiskových odvolacích námietok dovoľáva odlišného posúdenia danosti naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej žalobe.

27. (Ne)existencia naliehavého právneho záujmu je vecou právneho posúdenia.

28. Základným predpokladom prípustnosti a následne tiež aj úspešnosti určovacej žaloby, o ktorú ide tiež v posudzovanej veci, je záver o existencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ako základnej podmienky prípustnosti prikrôčenia k posudzovaniu vecnej stránky žalobného návrhu, keďže v prípade záveru o jeho nedostatku, je bez ďalšieho daný dôvod zamietnutia žaloby ako celku. Pri skúmaní jeho danosti ide o posúdenie, či zvolená žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) nástroj ochrany práva žalobcu, pozitívny záver o čom je spravidla daný v prípade užitočnosti požadovaného rozhodnutia pre potreby praktického života. Naliehavý právny záujem (ako to v odvolaní správne uvádza žalovaná) sa viaže teda na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, alebo právnej neistoty.

29. Keďže žalobca sa ochrany svojich práv v posudzovanej veci domáhal práve prostredníctvom určovacej žaloby, súd prvej inštancie správne primárne posudzoval, či je v danom prípade takáto žaloba procesne prípustnou vo svetle ust. § 137 CSP (v čase podania žaloby ust. § 80 OSP).

30. Podľa § 80 písm. c/ OSP v znení účinnom ku dňu podania žaloby, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

31. Podľa § 137 písm. d/ CSP v znení účinnom ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

32. Pôvodná právna úprava (platná a účinná v čase podania žaloby, zakotvená v Občianskom súdnom poriadku) síce neobsahovala všeobecné ustanovenie, ktoré by *expressis verbis* upravovalo prípustnosť žalobného návrhu na určenie právnej skutočnosti, avšak už aj v tom čase v niektorých prípadoch hmotné právo (osobitný predpis) pripúšťalo žaloby na určenie právnej skutočnosti, ktorou je tiež neplatnosť právneho úkonu, pričom v konkrétnostiach posudzovanej veci takýmto osobitným predpisom bol zákon č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, ktorý v ust. § 3 ods. 5 umožňoval (a tiež ďalej umožňuje) spotrebiteľovi domáhať sa na súde ochrany svojho práva proti porušovaniu práv a povinností ustanovených zákonom. Súdna prax totiž považovala, a tiež považuje určovaciu žalobu za jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa, ktorým je tiež žaloba o neplatnosť právneho úkonu. Pri hodnotení naliehavosti právneho záujmu v spotrebiteľských zmluvách je totiž potrebné vychádzať z princíпов zvýšenej ochrany

spotrebiteľa daných nielen komunitárnou, ale aj vnútroštátnou právnou úpravou, k naplneniu ktorých môže dôjsť iba vtedy, ak bude spotrebiteľovi umožnený reálny prístup na súd, a to so zvýšenou ingerenciou súdu, naplnenie ktorej v spotrebiteľskej veci je dané zreteľom na základné interpretačné pravidlo, a to ochranu slabšej strany spotrebiteľa. Nie je teda opodstatnenou námietka žalovanej, že žaloby obdobného typu, akou je žaloba v posudzovanej veci boli procesne prípustné až od novelizácie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v ktorom sa § 11 doplnil o nový odsek 4, vychádzajúc z ktorého sa *expressis verbis* upravuje, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda od 1.1.2018.

33. V posudzovanej veci žalobca naliehavý právny záujem na podanej žalobe v čase jej podania a kontinuálne naďalej, odôvodňoval potrebou mať vyriešenú otázku výšky jeho skutočného dlhu, keďže má pochybnosti o oprávnenosti splatných častí pohľadávky majúcich pôvod v zmluvnom vzťahu založenom so žalovanou zmluvami o úvere, neplatnosti ktorých sa domáha. Vo svetle vyššie uvedených skutočností odvolací súd nemá pochybnosť o tom, že na strane žalobcu či už v čase podania žaloby a rovnako tak tiež v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, je danosť naliehavého právneho záujmu na jej podaní (§ 137 písm. d) CSP), ako procesne prípustného prostriedku v týchto jednotlivých obdobiach umožňujúceho takto zvolený spôsob riešenia práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím, ktorý má žalobca ako spotrebiteľ s poukazom na jeho špecifické postavenie ako slabšej strany sporu jednoznačne v tom, že potrebuje mať vyriešenú otázku výšky skutočného dlhu v prípade absolútnej neplatnosti zmlúv, pretože následkom toho nebude vystavený povinnosti prípadného nezákonného plnenia, a tiež prípadne nedovoleným sankciám zo zmluvy vyplývajúcim, tiež sa ním vytvára prekážka pre neoprávnené ukracovanie jeho majetku, čo pre potreby jeho praktického života sú nepochybne významné argumenty, na správnosti ktorého záveru nemení nič ani žalovanou tvrdená skutočnosť, že dlh aktuálne nespláca, čo za daného stavu právnej neistoty ani mu nemožno pripísať na ľarchu. Keďže je pravdou, že v minulosti nebola judikatúra ohľadom prípustnosti takýchto žalôb úplne jednotná, zákonodarca sa pokúsil odstrániť tento stav prostredníctvom novelizácie zákona o spotrebiteľských úveroch. Od 1. januára 2018 tak nadobudol účinnosť čl. XII bod 39 zákona č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z., ktorým sa novelizuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v ktorom sa § 11 dopĺňa o nový ods. 4, vychádzajúc z ktorého sa *expressis verbis* upravuje, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, ktorý nepochybne vo svetle princípu právnej istoty, zmyslu a účelu tejto novely, ako aj jej teleologického výkladu plne dopadá aj na práva spotrebiteľa zo spotrebiteľských úverových zmlúv uzatvorených pred jeho účinnosťou, keďže jednak nejde o skutočnú zmenu právnej úpravy v tomto smere, ale v princípe o precizovanie danej problematiky týkajúcej sa spotrebiteľských vzťahov. Úmysel zákonodarcu odstrániť nejednotnosť rozhodovacej činnosti súdov v prípade žalôb o určenie neplatnosti spotrebiteľských úverových zmlúv a dosiahnuť tak jednotu v otázke ich procesnej prípustnosti tak je zrejmy a nepochybný, čo je zjavne dané tým, že určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Pokiaľ v súvislosti s uvedenou novelou odvolateľka navyše poukazuje na zákaz retroaktivity, tak odvolací súd poukazuje na to, že nie každá retroaktivita je nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov, pričom význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita (o ktorú v tomto prípade nejde) v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

34. Nemožno teda ani podľa názoru odvolacieho súdu pochybovať, že podaná žaloba predstavovala na strane žalobcu procesne prípustný prostriedok ochrany práva tak v čase jej podania podľa ust. § 80 OSP v spojitosti s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj v čase rozhodovania súdu prvej inštancie vo svetle ust. § 137 ods. 1 písm. d/ CSP v spojení či už s § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako po nadobudnutí jeho účinnosti tiež vo svetle ust. § 11 ods. 4 ZoSpÚ.

35. Súd prvej inštancie posúdil danosť právneho záujmu na strane žalobcu na podanej žalobe v princípe vo svetle vyššie uvedených teoretických východísk, z ktorého dôvodu sú námietky žalovanej v tomto smere nedôvodné.

36. V konečnom dôsledku nespôsobilé k dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia sú tiež odvolacie polemiky žalovanej týkajúce sa charakteru údaju a spôsobu výpočtu údaju o RPMN v nadväznosti na súdom prijatý záver o absencii konsenzu na celom obsahu zmluvy (v konkrétosti, že spôsob jeho určenia a kogentné pravidlá stanovené zákonom nasvedčujú v prospech toho, že tento nemôže byť výsledkom konsenzu, ale ide o údaj určený zákonom v dôsledku zákonom stanoveného výpočtu za dosadenia príslušných parametrov zmluvy a tiež, že zákon o spotrebiteľských úveroch v § 11 ods. 1 písm. c) uvádza, že nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, spôsobuje len bezúročnosť úveru).

37. Primárne je potrebné síce prisvedčiť odvolateľke, že nesprávne uvedená RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere podriadenej právnomu režimu zák. č. 129/2010 z.z. je sankcionovaná „len“ bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, nie neplatnosťou celej zmluvy (§ 11 ods.1 písm. c/ ZoSpÚ), takýto záver však predpokladá, že zmluva vôbec vznikla a tiež, že netrpí inými vadami, diskvalifikujúcimi ju zo záveru o jej platnosti, o ktorý prípad však v posudzovanej veci zjavne nejde, z ktorého dôvodu polemizovať o bezúročnosti úveru pre nesprávne uvedený (či zrovnateľne s touto situáciou absentujúci) údaj o RPMN je bez významu.

38. V konkrétnostiach posudzovanej veci totiž súd prvej inštancie založil svoje v prospech žalobcu vydané rozhodnutie na závere, že zmluva vôbec platne nevznikla a to pre vady kontraktačného procesu, s čím sa po vyhodnotení rozhodujúcich skutočností plne identifikuje tiež odvolací súd.

39. Uzavretie zmluvy je nepochybne významnou právnou skutočnosťou, nakoľko od okamihu vzniku (uzatvorenia) zmluvy, sú zmluvné strany viazané svojim prejavom a môžu sa domáhať realizácie práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvných dojednaní. Mechanizmus uzatvárania zmlúv je upravený v ust. § 43a až 44 OZ.

40. Podľa § 44 ods.1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samé o sebe neznamenajú prijatie návrhu. Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

41. Ust. § 44 ods. 1 OZ viaže teda uzavretie zmluvy na okamih účinnosti prijatia návrhu (vo väzbe na ust. § 43c ods. 1 OZ) teda na okamih vyhlásenia toho, komu bol návrh určený. O účinnosti prijatia návrhu však možno hovoriť iba za splnenia dvoch predpokladov a to, že návrh bol prijatý bez výhrad a prijatie bolo doručené navrhovateľovi včas. Ust. § 44 ods. 2 OZ totiž kvalifikuje prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, alebo zmeny, ako odmietnutie návrhu, ktoré je potom potrebné kvalifikovať ako návrh nový, pre vznik zmluvy vyžadujúci si jeho akceptáciu, pričom v tomto predzmluvnom štádiu kontraktačného procesu treba takéto prijatie so zmenami považovať za nový návrh aj vtedy, ak sa tieto zmeny netýkajú len podstatných náležitostí typovej, či navrhovanej zmluvy, keďže v takomto štádiu rokovacieho procesu o uzatvorení zmluvy nemožno ustáliť, ktorá zo zmeňujúcich (či nových) skutočností obsiahnutých v takomto „novom“ návrhu je pre zmluvnú stranu natoľko významná (podstatná), že by bez tejto zmeny zmluvu neuzatvorila. Pre následný platný vznik zmluvy sa vyžaduje akceptácia tohto nového návrhu, v prípade zmlúv so zákonom predpísanou písomnou formou (o ktorý prípad ide tiež v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere - § 9 ods. 1 veta prvá zák. č. 129/2010 ZoSpÚ), samozrejme vo forme písomného prejavu. V prípade absencie takéhoto následného akceptačného prejavu, nemožno teda hovoriť o tom, že zmluva vôbec vznikla o ktorý prípad sa práve jedná v posudzovanej veci.

42. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že v rámci predzmluvného procesu smerujúceho zjavne k uzatvoreniu zmlúv o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorých žalovaná mala poskytnúť žalobcovi úver na každú zmluvu vo výške 1.500,- Eur, podpísal žalobca žiadosti adresované žalovanej o spotrebiteľské úvery revolvingového typu pod č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX v postavení potencionálneho dlžníka dňa 25.06.2012 a v prípade žiadostí pod č. XXXXXXXXXXXX a XXXXXXXXXXXX tieto žalobca podpísal v rovnakom postavení dňa 31.08.2012, ktoré v rámci kontraktačného procesu

správne súd prvej inštancie posúdil ako návrhy zmlúv, vychádzajúc z obsahu ktorých mali byť žalobcovi úvery poskytnuté za podmienok uvedených v bode 6 uvedených Zmlúv, ktorý bod však v čase podpisu zmlúv oferentom zmlúv (žalobcom) vyplnený nebol (pri tomto bode bola v zátvorke predtlačená poznámka „nevypĺňajte“). V čase podpísania žiadostí o poskytnutie revolvingového úveru/návrhu zmlúv žalobcom, bola vyplnená a teda aj podpísaná len časť 5 uvedených Zmlúv, t.j. údaje o požadovanom revolvingovom úvere (pri ktorom bode je v zátvorke poznámka „vyplňte“). Bod 6 (údaje o schválenom revolvingovom úvere) boli teda do Zmlúv dopísané až neskôr (až následne po podpísaní žiadosti/návrhu zmlúv žalobcom), a to zrejme dňa 26.06.2012 resp. dňa 10.09.2012, kedy je datovaný podpis na zmluvách žalovanej ako potencionálnej zmluvnej strany, ktorej bol návrh žalobcu adresovaný, ktoré skutočnosti žalovaná ani nerozporovala. Porovnaním údajov obsiahnutých v žiadostiach/návrhoch zmluvy v čase ich podpisu žalobcom a údajov obsiahnutých v zmluvách v čase ich podpisu žalovanou (teda po doplnení údajov do bodov 6 Zmlúv) je zjavné, že tieto vykazujú odlišnosti, v konkrétnej žalovanej do bodu 6 bol doplnený údaj o výške RPMN (ktorá je navyše odlišnou aj od údaje o predpokladanej RPMN uvedenej v návrhu zmluvy v čase jeho podpisu žalobcom) a odvolací súd uvádza, že zjavne novo doplnený je tiež údaj o výške úroku z omeškania v percentuálnom vyjadrení. Bez ohľadu na to, že výška RPMN sa stanovuje matematickým výpočtom podľa zákonom stanoveného vzorca faktom zostáva, že v dôsledku takto doplnených nových, prípadne zmenených identifikovaných údajov, nemožno z právneho hľadiska uvažovať o účinnom prijatí návrhu na uzatvorenie zmlúv žalovanou s následkom ich vzniku, ale vo svetle ust. § 44 ods. 2 OZ (keďže nebola splnená zákonná podmienka prijatia návrhu bez výhrad), prichádza do úvahy jedine záver o odmietnutí návrhu zmlúv žalovanou a predložení nového návrhu, ktorého prijatie žalobcom ako predpoklad vzniku zmlúv vyžadoval jeho písomnú akceptáciu zo strany žalobcu minimálne v rovine jeho písomného podpisu, k čomu však ako správne vyhodnotil súd prvej inštancie nedošlo (nebolo to nielen preukázané, ale ani tvrdené), z ktorého dôvodu záver o tom, že k platnému vzniku zmlúv pre nedodržanie zákonom stanoveného kontraktčného procesu nedošlo, nemožno vyhodnotiť za iný, ako správny, s následkom vydania v prospech žalobcu vyznievajúceho vyhovujúceho rozhodnutia.

43. Odvolacie námietky žalovanej tak neboli spôsobilé privodiť v prospech nej priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

44. Nad rámec vecnej správnej záverov, na ktorých tak súd prvej inštancie založil odvolaním napadnuté rozhodnutie, však odvolací súd poukazuje na to, že ani v prípade záveru o formálnej bezvadnosti predzmluvného procesu vedúceho k vzniku zmlúv, by nebolo možné vydať odlišné, v prospech žalovanej vyznievajúce rozhodnutie a to pre existenciu zásadných väd zmlúv (vychádzajúc z ich obsahu), ktoré jednoznačne indikujú k záveru o ich neplatnosti, pokiaľ by aj došlo k ich vzniku a to napriek tomu, že odvolací súd rozhodne nepreferuje teóriu zneplatňovania zmlúv, ale naopak teóriu zachovania platnosti zmlúv v záujme právnej istoty účastníkov zmluvy („favorcontractus“, por. rozsudok KS v Prešove vo veci 3Co 67/2008). Keďže totiž žalovaná v konaní nepreukázala, ale ani netvrdila, že zmluvné podmienky v zmluvách obsiahnuté, neboli individuálne dojednané, nemožno pochybovať o tom, že by neboli prekážky (samozrejme pre prípad záveru, že zmluvy vôbec vznikli) na vykonanie súdnej (ex off) kontroly a to všetkých zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (teda nielen tých, na ktoré v konkrétnostiach v priebehu konania poukazoval žalobca) za účelom zistenia platnosti jednotlivých klauzúl a následného posúdenia (vo svetle žalobného návrhu) či môžu byť zmluvy ako celok udržateľnými, teda či sú zmluvy ďalej možné (cieľ zakotvený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách), pri posudzovaní čoho je významným, či je možné dospieť k záveru, že zmluvné strany by mali vôľu na kontrakte aj bez neplatných klauzúl, vychádzajúc z dobromyseľnosti spotrebiteľa, ktorému bola predložená vopred naformulovaná zmluva.

45. Nemožno pochybovať, že najesenciálnejšou klauzulou zmluvy je dojednanie o výške skutočne, teda reálne poskytnutého úveru, výlučne na ktoré dojednanie z dôvodu hospodárnosti považoval za potrebné upriamiť pozornosť odvolací súd. V bode 6 každej zmluvy sa totiž uvádza ako poskytnutá čiastka úveru suma 1.500,- Eur, ktorá však reálne dlžníkovi vyplácaná nie je a tiež ani v tomto prípade nebola (čo žalobca v priebehu konania uvádzal, a žalovaná to nerozporovala) a to v dôsledku dojednaní pod bodom 8 každej zmluvy označeného ako „Dohoda o poskytnutí služby“ ktorá spočíva v možnosti odkladu splátok dlžníkovi za dojednaný poplatok vo výške 215,75 Eur za odklad splátok úveru a poplatok vo výške 112,08 Eur za odklad splátok revolvingu, pričom súčasne v bode 8.4. zmluvy sa uvádza, že tieto poplatky sú splatné dňom uzatvorenia uvedenej dohody, ktorá je súčasťou zmluvy (teda ešte pred reálnym poskytnutím samotnej služby) a sú predmetom zápočtu na výšku poskytnutého úveru, čo reálne

znamená, že žalobca ako dlžník z prostriedkov úveru mal zaplatiť tento poplatok, k naplneniu čoho aj reálne zjavne došlo, keď vychádzajúc z listinných dôkazov v spise, skutočne mu boli poskytnuté na úver len prostriedky ponížené o tento poplatok. Skutočná výška úveru uvedená v zmluve, tak nekorešponduje s čiastkou, ktorá mu na úver reálne bola poskytnutá.

46. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme (§ 2 písm. d/ ZoSpU). Najvšeobecnejšie možno úver definovať ako odloženú platbu za poskytnutie peňažných prostriedkov. Veriteľ má prebytočné finančné prostriedky a za zhodnotenie (úroky) ich poskytne niekomu, kto ich potrebuje (dlžník). Ak ide o obchodovanie s úverovými prostriedkami s osobami na nepodnikateľský účel, ide o spotrebiteľský úverový právny vzťah.

47. Vo svetle vyššie uvedeného, tak je poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť, v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru. Reálne v danej veci teda žalovaná poskytla žalobcovi úver nižší ako je uvedený v zmluve a to o sumu rovnajúcu sa poplatku za služby, ktoré navyše reálne ani neboli v tom čase žalobcovi dodané. Takéto úverovanie odporuje spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške, nehovoriac o tom, že úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov. Zahnutie takéhoto nákladu do celkovej ceny úveru je neprípustné, pretože nezodpovedá dikcii § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľskom úvere, ktorý názor korešponduje s názorom vyšších súdnych autorít (porovnaj príkladmo rozhodnutie NS SR zo dňa 25.5.2015 pod sp.zn. 5Sžo/32/2014). Splácanie úveru, ktorý nebol poskytnutý na jeho ekonomické využitie, nedáva žiadny zmysel ani logiku. Bez pochybností túto podmienku by bolo potrebné posúdiť ako neprijateľnú, odporujúcu ratio legis inštitútu úveru, pričom navyše takto nekalo zvolená konštrukcia tejto najpodstatnejšej náležitosti ovplyvňujúca nepochybne ďalšie podstatné parametre úveru (tiež údaj o RPMN ktorý by za týchto okolností v žiadnom prípade nemohol byť správny), a zrejme nejednoznačnosť výšky poskytnutého úveru by boli spôsobilými dôvodne k záveru o neplatnosti zmluvy vo svetle ust. § 39 a § 37 ods. 1 OZ (samozrejme za predpokladu ak by bola vôbec vznikla o ktorý prípad v posudzovanej veci nešlo, napriek čomu však odvolací súd aj pre takýto prípad, i keď v tomto štádiu nadbytočne, považoval za potrebné pozornosť odvolateľa upriamiť).

48. Keďže teda dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, za súčasného záveru o správnosti rozhodnutia aj v časti o náhrade trov konania, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil.

49. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, má preto nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej, keďže mu však v odvolacom konaní z obsahu spisu vznik trov nevyplýnul, odvolací súd mu ich náhradu nepriznal.

50. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerov hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)

(§ 428 CSP).